

Abonementna lista: --
 1 leto . . . K 18.—
 3 leta 50.—
 6 let 95.—
Redna jargoslavija:
 1 leto 24.—
Posamezne številke
 — 30 vinarjev. —

Uredništvo i upravništvo:
 Maribor, Koroška ulica
 št. 5. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Prebrati ali naročiti
 se računajo po K 1.20
 od vsakega poštom
 pri vsakršni naročnini
 — popust.
 „Straža“ izhaja v posre-
 dnik in petek popoldne
 Subotni se ne vroča.
 Z uredništvom se mora
 govoriti vsak dan od
 11. do 12. ure popoldne

62. številka.

Maribor, dne 4. avgusta 1919

Letnik XI.

Boljševiška mobilizacija v Prekmurju.

„Murska Straža“ poroča, da so Madžari odredili v Prekmurju mobilizacijo od 18. do 45. leta. Slovenski fantje in možje se branijo vstopiti v rdečo armado. Več jih je ušlo čez Muro in pristopajo k prekmurski legiji, ki se ustanavlja. — Madžarski boljševiki so imeli zveze z

boljševiški voditelji v Mariboru in Varaždinu. — Rekvizicija na Prekmurskem je silno trda. Boljševiki bodo spravili ogromne količine živil iz Prekmurja, ako jih pravočasno ne zaloti jugoslovanska okupacija.

predmestja. Kdor pojde pit v predmestno gostilno, bo pil še v Avstriji, ako se bo v pijanosti zvrnil v jarek pred krčmo, bo ležal v Jugoslaviji. In kateri policaj bo imel nad njim oblast? Hlev bo v Jugoslaviji, a hiša poleg hleva v Avstriji. Dekla bo molzla kravo v Jugoslaviji in naredila gospodarju zajrč v Avstriji, ko bo snažila svinjski hlev bo nagnala svinje v Jugoslavijo in metala gnoj v Avstrijo. To bo idealno za tatove tihotapce in podobne ljudi.

Koroška modrost.

„Korotan je čuden svet, dan imajo v meh ujet“ itd. — Spominjam se te pesmice starega Levstika, kadar čitam, kaj so odredili konferenciarji glede Koroške. Razdelili so koroške Slovence na pet odsekov, a to ne glede na kakšen zemljepisnik, gospodarske, narodne, zgodovinske, vojaške in druge razloge, ampak kar tako po svoji lastni volji. Ti odseki so sledeči: 1. Londonska pogodba. Nekaj Slovencev so dobili Italijani na podlagi nesrečne londonske pogodbe, namreč kanalsko dolino blizu do Vrač (Thörl) in k temu še Belo peč na Kranjskem. O teh Slovencih se pri pogajanjih niti ne sme govoriti. 2. Italijanski vpliv. Nekaj sveta so Italijani proglasili za okrožje svojega vpliva in zahtevali, da se o njem razpravi ob enem z laškimi mejami, ne pa z Nemško Avstrijo. Ker so ta svet medtem tudi vojaško zasedli, je za nas dejansko izgubljen. To je dolina Zile, Zilice, beljaška okolica in del Roža. 3. Nesporo jugoslovanski kraj. Brez spora bi priznali konferenciarji Jugoslaviji Jezersko in Možiško dolino. Večina koroških Slovencev pa naj bi šla skozi očiščevalni ogenj ljudskega glasovanja in to glasovanje naj bi se vršilo v dveh odsekih. 4. Odsek. Meja med tem in naslednjim odsekom bi šla nekako od Kepe v Karavankah čez Rožek, k Vrbi pri Vrbskem jezeru, po sredi tega jezera, po Glinici, Glini in Krki. 5. Severno od tega odseka bi bil odsek B.

pa volje. Kjer je narodnost že določena, je pametno, da ta narod sam izjavi, kam hoče pripadati in kako hoče biti vladan, nespamet je pa ljudstvu, ki o narodnosti še nima pojma, dati na glasovanje, katere narodnosti je. Pripadnost k narodnosti morajo dognati znanstveniki, ne pa odločiti glasovanje. Pametno bi torej bilo, da na Koroškem znanstveniki določijo mejo med Slovenci in Nemci, dajo Slovincem priliko, da pridejo do narodne samozavesti in potem še le ta narod odloči, kam hoče pripadati. Na pariški konferenci so odločili ljudsko glasovanje samo v onih slučajih, kjer so konferenciarji bili v zadregi in sami niso vedeli, kaj bi naredili. Tako imamo glasovanje vedno samo tam, kjer je najmanj umestno, namreč kjer je ljudstvo najmanj zrelo: v vhodnji Rusiji, v pruski Šleziji in na Koroškem.

Nadarjene otroke v šolo!

Vojska nas je osvobodila. Postali smo v lastni hiši sami svoji gospodarji. Preje smo bili takorekoč le najemniki, le upravitelji svojega premoženja. Ukazoval in pravico je nam delil tujec, kateri je pred vsem gledal za lastno korist, da se je njemu dobro godilo. Mi, naš narod, smo mu bili deveta brigada. Ako je nam vrigel včasih kako drobtino, se to ni zgodilo zaradi nas, ampak zaradi njega samega. Ali se je nas nekoliko bal, največkrat je pa pričakoval od nas večjega dobička. Saj tudi gospodar bolje nakrmi konja, kadar je težje delo, da mu ne opeša.

Vzemimo, da na Koroškem v odseku A izpade glasovanje za Jugoslavijo, v odseku B pa za Nemško Avstrijo, kar je najbolj verjetno. Kaj pa potem? Beljak, ki je veliko prometno središče, bo imel jugoslovansko mejo pred vratmi in vsled tega ne bo mogel živeti. Mesto je navezano na slovenski Rož in na zvezo z Ljubljano. Ako ne bo imel trgovine z Jugoslavijo in dotoka iz Roža, mu bo zmanjkovalo sape. Vrbsko jezero, ki je oživljeno od živahnega tujskega prometa, se bo nahajalo v čudnem položaju. Po njem bodo pluli parniki dveh držav iz pristanišča ene države v pristanišče druge. Tujec, ki bo po noči prišel na kolodvor, bo lahko trikrat prekoratil mejo iz ene države v drugo, preden bo našel prenočišče v hotelu. Naravnost kolobocija bo pa v Celovcu, kjer pojde meja sredi skozi

Se ni vse urejeno in tudi ni vse najboljše pri nas, četudi smo svobodni. Posledice vojske nas še tlačijo. Toda smo v kljub vsemu na dobri poti, da se bode nam in znanjem dobro godilo, če bomo imeli — pamet. Smo kakor bolnik, ki okreva po hudi dolgi bolezni. Vsak dan se boljša njegovo stanje, z vsakim dnem je močnejši. Ako pa se ne drži pametnih navodil in prave mere, ga lahko sredi pota k okrevanju zadene smrt.

Predvsem je absurdno in zoper Wilsonova načela dati na ljudsko glasovanje, h kateri narodnosti kdo pripada, ker to je stvar dejstva, ne

Vedno in povsod mislimo na svoje in bodočnost našega naroda. Potem bode lažje prenašati sedanost, čeprav ni labka in prijetna, lažje se bode nam ogniti vsem nevarnostim in zanjkam, ki jih nastavlja na vse načine zviti sovražnik.

In ravno zato, ker moramo misliti na bodočnost kličemo širom Slovenije staršem: „Nadarjene otroke v šolo!“

LISTEK.

Pariško zmagooslavje.

(Konec.)

Ljudje so nosili s seboj lestvice, zaboje, stole, da bi mogli bolj videti. Kolika je vendar moč človeške radovednosti! Prav je rekel stari Aristotel, da ljudje po naravi hočejo — vedeti. Z občudovanja vredno vstrajnostjo so ljudje prebili celo noč na trdem tlaku in stali celo dopoldne na nogah. In kaj so pravzaprav videli? Z zastavami okrašene hiše, vojaštvo in generale. Vsega tega so se Parizani skozi 4 vojna leta pač že lahko nagledali! Celokupen prizor je kajpada bil veličasten. Ob 8. uri so se pripeljali predsednik republike Poincaré, »stari tigr« Clemenceau in maršal Foch, ki so položili vence na katafalk. Nekaj minut pozneje se je od Bukunjskega gozda začela pomikati proti slavoloku velikanska posadka vojaštva, konjeniki in pešci. Na čelu sta jezдила oba maršala Joffre in Foch, potem francosko vojaštvo, za njim Amerikanci z zastavami svojih polkov, nato Angleži, Belgijci, Grki in drugi zavezniki. Tudi oddelek naše vojske je korakal, prišel nalašč za to v Pariz od solunske fronte. Občinstvo je posebno burno pozdravljalo amerikanske, belgijske in srbske čete. Tudi Italijani so paradirali vmes, kakor Poncij Pilat v apostolski veri. Vodil jih je mrki Diaz. Pozdravi so pa bili veliko bolj hladni, kakor pri drugih oddelkih. Proti koncu so korakale črne čete Marokancev in Senegalcev, končno artilerija in ogromni tanki. Cele tri ure so korakale zmagonosne čete skozi slavolok.

Kako bi bilo, če bi bili Nemci zmagali! Naduti nemški cesar bi takrat seveda korakal ne samo skozi pariški slavolok, marveč tudi v London, kjer je že l. 1914 mislil diktirati svetu »nemški mir.« Hvala Bogu, da se vražje nemške nakane niso izpolnili! Celi svet bi bil »kovan v verige proslule nemške »kulture.«

Vreme je bilo krasno, a konaj je bil pohod končan, je že začelo rositi. Vendar je še vreme toliko prizaneslo, da se je mogla zvečer svečanost končati s prekrasno razsvetljavo. Dočim mi tavamo po naših mestnih ulicah v gosti temi, je v Parizu migljalo na milijone električnih in plinskih lučic. Večer je bil baje, niti najbolj živahna domišljija si ne more kaj takega predstavljati. Po glavnih ulicah so se pomikali vozovi z velikanskimi odri samih lučic, predstavljajoč najznamenitejša mesta. — Med njimi je bil tudi naš »Trieste.« A blizu Place de la Concorde so ta voz naenkrat ustavili, potisnili ga v stran in v par minutah razdrli. Veliko zadovoljstvo za nas Jugoslovane! Tudi par italijanskih zastav so raztrgali. Drugače se ni pripetila nikakšna nezgoda, dasi se je bilo bati nesreče pri tako ogromni gnječi. Red je bil vzoren. Drugi dan v tork je pa lilo kakor iz škafa. Vreme je kakor nalašč čakalo, da se izvrši zmagooslavje pravice in slobode in remškim nasilstvom in barbarstvom.

Uradno poslopje naše delegacije — Hotel Beau Site — stoji ravno nasproti slavoloku v Zvezdi. Bilo je okrašeno z vsemi zaveznimi zastavami, izvzeti so italijansko. Povabili smo naše prijatelje med Francozi in Amerikanci, da so iz naših oken gledali cel prizor. Med nami so bili celo Madžari iz južne Ogrske, ki so malo prej prišli v Pariz prosit, da se priklopijo Jugo-

slaviji in rešijo boljševiških roparjev. Bil je v resnici zgodovinski dan.

Dr. Leop. Lenard.

Kaj so jedli in pili bogovi starih Slovanov?

Nam se zdi čudno, da so bogovi naših paganskih prednikov tudi jedli in pili; staremu Slovanu bi bilo pa ravno tako nerazumljivo, kako bi bogovi zamogli shajati brez jedi in pijače. Ko umrje človek, gre duša iz telesa. Da zamore hitreje na oni svet, je dobro, če se odpro okna in vrata, a še bolje, če se naredi luknja v stropu hiše. Duša ima podoben diha ali sopenice, lahko pa nastopi tudi v podobi ptiča, najraje kot golobček, a tudi kot vrabec, lastavica, redkeje kukavica. Vzame pa tudi druge podobe, kot oblačka, netopirja, metulja, ose ali muhe.

Toda duša ljubi svoje truplo in dokler ni sežgano ali pokopano, se rada vrača k njemu nazaj ali kroži v njegovi bližini, ko so je spravili k počitku, obiskuje rada kraj, kjer počivajo telesni ostanki.

Po verovanju starih Slovanov ni nebes, ne pekla v našem krščanskem pomenu. Poznali so sicer raj, o katerem pa niso imeli nobenega določnega pojma, besedo in pojem za pekel so dobili še le s krščanstvom. Ko se duša loči od telesa, postane »nav« in nadaljuje na onem svetu približno isto življenje kot tukaj, ljubi in sovraži, hrepeni in občuti bolečine. Zanima se za zapuščeno gospodarstvo, za ostalo rodbino, prijatelje in znanca, preganja in črti sovražnike. Ima tudi pri-

Tujec je doslej imel pri nas najboljše službe, on je jedel bel kruh, on je nam ukazoval in delil mesto pravice, često krivico. Sedaj smo deloma očistili svojo hišo. Naši valpeti, ki so vihteli nad nami bič, so pobrali šila in kopita in so odšli tja, kamor jih je vleklo srce, a ne želodec. Veliko jih je že odšlo, veliko jih pa še pojde. Na njihove stolčke pa sedajo naši sinovi, kri naše krvi. Lahko se zgodi pri menjavanju toliko praznih mest, da je kdo sedel na napačen stolček. Pa to naj nas ne plaši. Ako ni zanj, ga bo moral prej ali slej zapustiti. — Povsod pa se kaže veliko pomanjkanje sposobnih ljudi v vseh panogah življenja. — Treba je pravočasno misliti, da zavzamejo vsa mesta v naši domovini samo domačini.

Obstoja namreč velika nevarnost, da se bodo izgnani tuji vračali, ko se razmere ustalijo in uredijo. Nemci ne vedo kam z inteligenco in strokovno naobraženimi obrtniki. Sedaj se pridno uče našega jezika. Že vedo zakaj. Vrnili bi se radi sami, s seboj pa bi pripeljali še cele trume drugih lačenpergerjev. Z njimi pa bi se vrnili tudi njihov duh in naše — gorje.

Skrbimo pravočasno in dajmo svoje nadarjene sinove v svet, v šolo! Pri nas se ni treba bati, da bi naši otroci ne dobili dobrega kruha v domovini. Naša dolžnost je, da pomagamo svojim bratom Srbom in Hrvatom, ki trpe v tem oziru še večje pomanjkanje.

Očetje in matere! Ne mislite, da je samo tisti gospod, ki študira 10 ali 14 let, ki postane uradnik, duhovnik, učitelj itd. Koliko je obrtnikov, trgovcev in drugih podjetnikov, ki ne bi šli menjat z nobenim doktorjem. Kdor more in ima veselje, naj študira tako dolgo. Vsak pa tega ne zmore. Pa mu tudi ni treba. Tak pa gre v meščansko, strokovno, obrtno šolo. Potem pa, ko je par let študiral, se gre pa učiti svojega poklica. Iz teh se izpopolnuje takozvani srednji stan. To so trgovci, obrtniki, boljši rokodelci itd. In teh pogrešamo mi najbolj.

Sedaj so počitnice. Črez dober mesec se bo treba odločiti, kam daste otroka. Ni lahko študiranje v sedanjih časih. To vemo. Stanovanje, hrana, obleka, knjige, vse stane neprimerno več, kakor nekdanj. A dolgo ne bode tako. Razmere se bodo zboljšale in za vse bode boljše. A takrat bode za marsikaterega prepozno, da bi šel v svet. Premislite! Posvetujte se z duhovniki, učitelji, ki bodo gotovo vam prav svetovali. To je vaša sveta dolžnost napram otroku in napram domovini. A. H.

Vzroki ministrske krize v Beogradu.

Protič je prestolonasledniku regentu Aleksandru poslali pismo ostavko. V pismu je obrazložil naslednje razloge ostavke: 1. Med njim in ministrom za notranje zadeve Pribičevićem vlada že dolgo časa nesoglasje, ki se kljub vsem naporom ne da ublažiti. 2. Službeni odnošaji med obema so brez potrebnega medsebojnega zaupanja. 3. Medsebojne občevalne neprilike, ki se

blizno iste potrebe kot tukaj. Pot na drugi svet je dolga in slaba, treba je dati ranjkemu seveda na pot nekaj denarja, močne čevlje in dobre obleke, sicer ne more tja, ostane blizu doma in nagaja domačim. Bogatejši vzamejo s seboj več lepih oblek, raznih dragocenosti, veliko hrane, pa tudi sužnjeve, ženski, da celo zdravnik za slučaj, da bi zbolel na onem svetu. Revež, ki tukaj nič nima, tudi tam ne pride daleč, potika se v bližini domačije in nadleguje domače. Ako umrje odraščeni mladenič, ga je dobro oženiti pred pogrebom, da mu bo bolje na onem svetu in seveda poslati ženičo za njim.

Rajnki hišni gospodar, ustanovitelj gospodarstva ali rodbine, načelnik zadruga se tudi z onega sveta zanima za svoje gospodarstvo in potomstvo. Včasih je neviden, večkrat pa vzame tudi vidne podobe, najraje živalske, kakor medveda, volka, zlasti rad se plazi okrog kot kača, a tudi kot podlasca, podgana itd. Načelnik rodu, poveljnik bojne družine, mogočen knez se seveda s smrtjo duševno ne loči od svojega rodu in od svoje bojne družine in kneževine.

Iz tega pojmovanja je nastalo češčenje prednikov. Vsaka hiša je imela svojega domačega duha, rodbina svojega varuha, rod svojega zaščitnika. Ti domači duhovi so bili poznani pri vseh Slovanih in so imeli različna imena, kakor: Domovoj, Gospodarček, Dedki, Ubože, Ljudki in mnogo drugih. Pozneje so imena, izposojena od drugih narodov, izpodrinila domača in nekdanji domači duhovi so nastopali pod tujimi imeni, kakor: škratek, šentek, karlik, džin, pri Bolgarjih se imenuje stopan. Stari Slovani so imeli tudi podobe teh

tekem 7 mesecev niso dale odpraviti, neugodno uplivajo na gospodarsko in politično razmerje v državi. 4. Glede na obseg in način agrarne reforme vlada med njim in ministrom za agrarno reformo razlika v nazorih. 5. Zaradi tega so se odnošaji v Narodnem predstavništvu poostriili ter so postali neznosni. 6. Tudi demokratska stranka želi rekonstrukcije ministrstva. O seji ministrskega sveta, kjer se je ob vprašanju o izpopolnitvi škofijske stolice v Djakovcu razpravljalo razmerje do Vatikana in Sv. Stolice, je glavni list demokratske stranke „Demokratija“ prinesel neresnično polslužbeno poročilo, kakor da bi se bil v ministrski seji izrekel oster protest zoper Vatikan, kar pa ni res. „Demokratiji“ je sledila „Riječ SHS“ in začela se je časnikarska gonja zoper Sv. Stolicu.

Politične vesti.

Kitajski vojni minister v Beogradu. Dne 28. julija je došel v Beograd v spremstvu svojega pribočnika, kitajski vojni minister Djing-Djang.

Maršal Foch. General Foch je bil imenovan za častnega občana londonskega mesta. Prejel je od kralja Jurja obenem tudi čin feldmaršala v angleški armadi.

Nemci so v Gradcu izpustili dne 1. avgusta finančnega nadkomisarja Voha in komisarja Cajnko-ta, ki so ju pri Lučanah nemške straže zajele, ko sta pomotoma prekoračila demarkacijsko črto. Oba gospoda sta se srečno vrnila v Maribor.

Česka misija v Mariboru. V soboto, dne 2. t. m., je obiskala Maribor češka misija, na čelu ji urednik A. Verdik, jugoslovanski dopisnik praškega dnevnika „Union.“ Podrobno se je informiral o razmerah v Mariboru s posebnim ozirom na dogodke 27. januarja in 23. julija. Izrazil je svoje veselje nad tem, da je dobil Maribor tako lepo slovensko lice. Mestni poveljnik podpolkovnik Zvirn in vladni komisar dr. Pfeifer ter naš urednik sta mu dala podrobna pojasnila.

Bela Kun odstopil? Po poročilih iz Budimpešte je Bela Kun v seji budimpeštanskega osrednjega delavskega sveta dne 1. avgusta podal ostavko revolucionarne sovjetske vlade. Na krmilu je sedaj čisto socijalistična vlada, na čelu ji Julij Beidl. Nova vlada je podala izjavo, da hoče v državo uvesti red in varnost in dovesti do obravnave z entento. Od druge strani pa se poroča, da Bela Kun noče odstopiti, marveč je pripravljen boljševiško vlado na Ogrskem braniti s krjo, če tudi pride v Budimpešti do pouličnih bojev.

Hud poraz madžarskih čet. Iz Bukarešte javljajo od 30. t. m., da so Rumuni Madžare do dobra nabrisali ob Tisi in jih potisnili do mostišča Szolnok. Ujetnikov in zajetega plena še niso sesteli.

Madžarske boljševike klestijo Rumuni ob reki Tisi, da je joj! Umikajo se v največjem neredu, pustivši v rumunskih rokah veliko ujetnikov, topov, strojnič in metalcev min. En del teh tolp je celo utonil v Tisi. Od severne strani pa pritiskajo na Madžare Čehoslovaki.

domačih duhov, katere so stavili v izbi v kot za mizo, ter so jih nešli s sabo, kadar so se selili.

Reveži, ki niso imeli nikogar, ki bi se jih spomnil na tem svetu, so reveži seveda tudi na onem. Morajo se klatiti okrog, potikati po podstrešjih, grmovju in križpotih, nadlegujejo ljudi ter iščejo dobrih duš, ki bi se jih usmilile s kakšnim darom. Sovražniki, hudobni ljudje, nasprotniki ubiti v boju, duhovi onih, ki so padli v krvnem maščevanju, so seveda hudobni tudi na onem svetu in skušajo človeku samo škodovati. Treba jih je ublažiti z darovi v kolikor mogoče. Ponesrečenci, utopljeni, duhovi ljudi, ki so živeli takorekoč izven človeške družbe, seveda niso dobro razpoloženi napram še živečim ljudem. Ko se je enkrat razvila vera v duhove, je rasla vedno bolj, duhov vsake vrste je bilo vedno več, a na splošno so bili bolj hudobni, kakor dobri, toda enim in drugim je moral človek streči z darovi. Slednjič je takorekoč oživela cela priroda, vsepovsod je bilo polno duhov in strahov, človek ni več vedel, kaj bi naredil in kam bi se dejal. Bil je vesel, da je s krščanstvom prišel močnejši bog in ugnal vso to druhal, katere je bilo polno ozračje in zemlja, domovi, vode, gozdi in gore. To je tudi eden izmed razlogov, da se je med Slovani krščanstvo tako lahko razširilo. Paganstvo se je razvilo tako fantastično, da je potrebovalo reakcije. Seveda pa vera v duhove s krščanstvom ni naenkrat prenehala, deloma živi še dandanes, na Balkanu, na Ruskem in Poljskem še dandanes darujejo duhovom jedi in pijače.

Deloma so ostali ti duhovi čisto navadni strahovi, ki so strašili po temnih kotih, ob vodah, po gošča-

Demobilizacija Angleške. Churchill je izjavil, da je Angleška že odpustila nad 3 milijone časnikov in moštva. Povprečno demobilizirajo vsaki dan 5—6000 mož. Angleška armada bo kmalu obstojala iz samih prostovoljcev, katerih se javlja tedensko 4—5 tisoč, da prejkoslej odpravi prisiljeno službovanje.

Trgovske zveze z Rumunijo. Dosežen je popoln sporazum glede trgovskih zvez z Rumunijo in stopi takoj v veljavo. Ta sporazum bo v veljavi do sklepa definitivne pogodbe z Rumunijo. Kakor znano, obstoje tozadevni dogovori tudi z Grško.

Svobodna trgovina na Jadranskem morju. Mirovna konferenca je določila, da bo morala biti trgovina na Jadranskem morju neovirana in prosta. Organizacija trgovine bo poverjena Ameriki.

Avstriji so zaprošeni rok podaljšali za 8 dni za predložitev pismenega odgovora na mirovne pogoje.

Priglasitev in oddaja premoženja v Nemški Avstriji. Vlada Nemške Avstrije je izdala naredbu, s katero se določa, da mora vsak, bodisi da je podanik Nemške Avstrije ali podanik kake druge države, prijaviti do 15. avgusta vse svoje denarno premoženje, naloženo v bankah ali drugih denarnih zavodov. Oddaja premoženja se bo pričela 10. septembra.

Ljudsko štetje v Nemčiji bo dne 8. listopada. Štetje se vrši v glavnem radi tega, da dobe državne oblasti podlago za jednako razdeljevanje živil.

Slovenski trgovci na Koroško! Ker je sedaj za slovensko Koroško promet s Celovcem zaprt, je ljudstvo v A-črti (v slovenskem delu) Koroške, posebno v celovski okolici in v velikovškem okraju brez vsakega najbolj potrebnega trgovskega blaga. Ravnotako ne more ljudstvo prodajati za denar ne sadja in drugih pridelkov ker primanjkuje slovenskih trgovcev. Nujno potrebno je, da se slovenski trgovci vržejo takoj na Koroško, kjer jih čaka lepa bodočnost!

Razkrito boljševiško zaroto. Iz Zagreba nam poročajo, da je v noči 30. t. m. policija prijela v neki hiši v Zagrebu žida Diamantensteina iz Budimpešte, ki je zbiral krog sebe mnogoštevilno množico najbolj nevarnih elementov: tatov, roparjev in drugih osumljencev. Diamantenstein je za svoj delokrog najel celo hišo, da je shranjeval v njej tiskovine, piakate in brošure revolucionarne vsebine. Njegove tiskovine so hujskale na ustajo ljudstva, na odstranitev oblasti in na rop po boljševiškem zistemu. Razen tega so zaplenili Diamantensteinu veliko svoto denarja, katerega je prejel iz Budimpešte v pospeševanje boljševizma po Jugoslaviji. S tem odkritjem je razkrinkana velika boljševiška zarota, katere posledica so bili vojaški izgredi v Varaždinu. Diamantenstein in njegovi sodrugi so pod ključem.

„Klerikalizem na Slovaškem“ — ta strah plaši sedaj po čeških liberalnih in socijalističnih listih. Katoliški Slovaki, katerih voditelj je zasluženi pisatelj in poslanec Hlinka, se namreč nikakor ne marajo ogrevati za husitskega duha, ki veje po češki republiki in žele za Slovaško neko av-

vah in križpotih, nekateri so pa tudi zadobili večje češčenje in so se povzpeli ne samo do domačih bogov — delov zapečnjakov — ampak tudi polbogov in resničnih paganskih bogov. Vsi paganski bogovi od najnavadnejšega podstrešnega strahu pa do veličastnega Svetovita v Arkoni in Triglava v Stettinu so radi jedli in pili, imeli so izbornen tek in treba jim je bilo neprestano žrtvovati jedi in pijače.

Ko je človek umrl, so položili jedi in pijače poleg trupla, da se je duh lahko pokrepčal, kadar se je vrnil pogledat svoje zemeljske ostanke. Seveda so jedli in pili tudi domači, sorodniki in znanci, da bi delali duhu tovarišijo. Ko so mrliča pokopali ali sežgali, so položili v grob tudi jedi in pijače. Nad grobom so njegovi dragi naredili smrtno pojedino in pri tem so si privoščili kolikor so mogli. Sovražniki so poznali to navado in so radi napadli Slovane, kadar so obhajali pogreb katerega izmed svojih velikašev. V starih grških in nemških spisih se večkrat omenja, kako so napadli Slovane ravno, ko so obhajali mrliško pojedino in jih vse potolkli, ker se v pijanosti niso mogli braniti. Taka pojedina je bila precej draga reč. Arabski pisatelj Iben Fadlan pripoveduje, kako so pokopali nekega bogatega ruskega kupca, ki je umrl na potovanju. Celo zapuščino so tovariši razdelili na tri dele — prvo tretjino so dali sorodnikom, drugo ranjkemu na pot, tretjo pa so vsi skupaj zapili pri pogrebu. Pozneje so še večkrat prinašali domači na grob jedi in pijače, seveda so pa jedli in pili nad grobom tudi sami.